

**ПРОЄКТ «РОСІЙСЬКІ АКТИВИ ЯК ДЖЕРЕЛО ВІДНОВЛЕННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ»
(RUSSIAN ASSETS AS THE SOURCE TO RESTORE
THE UKRAINIAN ECONOMY)**

**Моніторинг № 26
публікацій на тематику
«Російські активи, санкції, конфіскації
на відбудову економіки України»**

19 жовтня 2023 р.

У верхній палаті канадського парламенту розпочалася процедура розгляду законопроекту про конфіскацію суверенних активів держав-порушників, у тому числі Росії.

Законопроект має на меті надати уряду повноважень конфісковувати розміщені на території країни суверенні активи інших держав.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/3775779-do-senatu-kanadi-vnesli-zakonoproekt-pro-konfiskaciju-suverennih-aktiviv-rf.html>

<https://zn.ua/ukr/WORLD/konfiskatsija-aktiviv-rf-u-kanadi-rozhljadajut-zakonoprojekt-jakij-mozhe-stvoriti-mizhnarodnij-pretsedent.html>

Російський апеляційний суд запровадив тимчасові заходи проти філіалу швейцарського банку в рф Credit Suisse і постановив арештувати \$20,9 млн.

<https://www.reuters.com/business/finance/russian-court-rules-that-209-mln-credit-suisse-assets-may-be-seized-2023-10-19/>

<https://finance.yahoo.com/news/russian-court-rules-20-9-112539463.html>

<https://www.unn.com.ua/uk/news/2051587-sud-rf-postanoviv-zaareshtuvati-aktivi-filialu-shveytsarskogo-credit-suisse-na-21-mln-dol>

<https://minfin.com.ua/ua/2023/10/19/114572367/>

Росія має платити – як Україні отримати близько 300 млрд від російських активів. Експерти наполягають – Путін має заплатити за шкоду Україні і для передачі Україні цих коштів немає юридичних перепон ані в американському, ані в міжнародному законодавстві.

<https://www.holosameryky.com/a/yak-ukrayini-otrymaty-blyzko-300-mlrd-vid-rosiyskyh-akt/7316753.html>

Shell долучили до справи щодо націоналізації активів Худайнатова. Shell Overseas Investments B.V. стала третьою особою у судовій справі за позовом Міністерства юстиції про стягнення у дохід держави активів підсанкційного російського бізнесмена Едуарда Худайнатова.

https://enkorr.ua/uk/news/shell_doluchili_do_spravi_shchodo_nacionalzac_aktivv_hudaynatova/256640

17 жовтня 2023 року у Агентстві з розшуку та менеджменту активів відбулась робоча зустріч зацікавлених державних органів на тему управління арештованими цифровими активами (зокрема, криптовалютами), повідомила пресслужба АРМА.

Учасники обговорили широке коло питань, щодо проблематики управління арештованими віртуальними активами як цифровою річчю (у розумінні ст. 179-1 Цивільного кодексу України). Зокрема, було наголошено, що відсутність правового регулювання у сфері управління цифровими активами через не набрання чинності Законом про віртуальні активи змушує зацікавлені сторони шукати актуальні підходи та рішення із зазначеної тематики. Також обговорювались наступні питання: чи можна віртуальні активи передавати в управління, хто спроможний ними управляти та як саме держава може отримати дохід від менеджменту цифрових активів.

Учасники погодились ініціювати перед Генеральною прокуратурою України створення первинного законодавчого підґрунтя для управління віртуальними активами у вигляді юстованого спільного наказу (методичної інструкції) РНБО, ГПУ, АРМА, ДКП, СБУ та ДБР. Документ, зокрема, має врегулювати питання управлінських ризиків та збереження вартості волатильних криптоактивів (Bitcoin та інших), що становить для АРМА особливий інтерес у рамках дискреції Агентства зберігати економічну цінність арештованих активів.

Також учасники домовились про координацію спільних дій у сфері конфіскації віртуальних активів, заблокованих у країнах ЄС у межах санкційного механізму.

З II половини 2022 року по 16 жовтня 2023 року працівники АРМА виявили та розшукали віртуальні активи фігурантів кримінальних проваджень на орієнтовну суму 223 531 USDT. За той самий період Агентство спрямувало на адреси криптовалютних бірж понад 19 запитів.

Загалом, у 2023 році АРМА інтенсифікувало співпрацю з найбільшими криптовалютними біржами світу для обміну інформацією. Агентство отримує ідентифікаційні дані власників криптовалютних гаманців та інформацію щодо операцій по них. Кооперація з криптовалютними майданчиками дозволяє АРМА встановлювати факти існування цифрових та віртуальних активів у фігурантів кримінальних проваджень.

https://biz.ligazakon.net/news/222923_arma-rozrobit-poryadok-upravlnnya-areshtovanimi-kriptoaktivami

Обсяг активів Альфа-Банку, заблокованих у 2022 році в американських банках через введення санкцій, оцінюється у \$582 млн. Цю цифру сам Альфа-Банк не публікував у своїй звітності.

<https://biz.nv.ua/ukr/finance/stalo-vidomo-yakiy-obsyag-aktiviv-rosiyskogo-alfa-banku-zablokuvali-u-ssha-ostanni-novini-50361805.html>

Сполучені Штати запровадили санкції проти близько 20 юридичних і фізичних осіб, пов'язаних з розробкою Іраном балістичних ракет і безпілотників.

«Управління з контролю за іноземними активами Міністерства фінансів США запровадило санкції проти 11 фізичних осіб, восьми юридичних осіб та одного судна з Ірану, Гонконгу, Китайської Народної Республіки та Венесуели, які сприяють дестабілізаційним програмам Ірану з розробки балістичних ракет і безпілотників літальних апаратів (БПЛА).

Вказані особи надавали матеріальну підтримку Корпусу вартових ісламської революції Ірану, Міністерству оборони і логістики збройних сил Ірану або їхнім підпорядкованим структурам у виробництві та розповсюдженні ракет і БПЛА», – заступника міністра фінансів США з питань боротьби з тероризмом та фінансової розвідки Брайана Нельсона.

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/10/19/7424754/>

Канада ввела додаткові санкції проти колабораціоністів Росії в Молдові.

<https://sanctionsnews.bakermckenzie.com/canada-imposes-additional-sanctions-against-russia-collaborators-in-moldova/>

Казахстан заборонив експорт до рф 106 видів товарів, включно з БПЛА та мікроелектронікою.

<https://www.dw.com/uk/kazakhstan-zaboroniv-eksportuvati-v-rf-106-vidiv-tovariv-zmi/a-67150538>

<https://www.unn.com.ua/uk/news/2051566-kazakhstan-perestav-postachati-v-rosiyu-sotnyu-tovariv-cherez-sanktsiyi>

<https://www.rferl.org/a/kazakhstan-restricts-experts-russia-war-military-technology-ukraine/32645515.html>

<https://rubryka.com/2023/10/19/kazakhstan-zaboronyv-eksport-do-rf-106-vydiv-tovariv-vklyuchno-z-bpla-ta-mikroelektronikoyu/>

<https://ukranews.com/ua/news/962100-kazakhstan-zaboronyv-peredachu-vijskovoyi-produktsiyi-do-rosiyi>

<https://www.unian.ua/world/sankciji-proti-rf-kazakhstan-povnistyu-obmezhev-eksport-106-vidiv-tovariv-12429588.html>

<https://suspilne.media/597757-kazakhstan-zaboroniv-eksport-do-rosii-ponad-sotni-vidiv-tovariv-u-pereliku-droni-ta-mikroelektronika/>

<https://mil.in.ua/uk/news/kazakhstan-zaboronyv-eksport-do-rosiyi-droniv/>

<https://glavcom.ua/world/world-economy/kazakhstan-zupiniv-postavki-vijskovikh-tovariv-do-rf-963256.html>

<https://www.obozrevatel.com/ukr/ekonomika-glavnaya/analytics-and-forecasts/kazakhstan-vviv-vlasni-sanktsii-proti-rosii-kreml-zalishat-bez-droniv-ta-chipiv.htm>

<https://ua.korrespondent.net/ukraine/4633027-kazakhstan-uviv-zaboronu-na-eksport-u-rosiui-chastyny-tovariv>

<https://kyiv24.news/news/kazakhstan-posylyuye-sankcziyi-proty-rf-krayina-obmezhyt-eksport-tovariv-do-rosiyi>

<https://babel.ua/news/99716-kazakhstan-zaboroniv-eksport-do-rosiji-tovariv-yaki-mozhna-vikoristovuvati-u-viyni-z-ukrajinoyu>

<https://ukranews.com/ua/news/962100-kazakhstan-zaboronyv-peredachu-vijskovoyi-produktsiyi-do-rosiyi>

<https://glavred.net/world/u-tokaeva-obuli-putina-kazakhstan-zapretil-postavlyat-v-rf-osobyie-tovary-10509586.html>

<https://informer.ua/uk/kazakhstan-zaboroniv-eksport-ponad-100-tovariv-u-rf-yermak-rozpoviv-detali-sankciy>

<https://ugorod.kiev.ua/article-kazakhstan-vvv-vlasn-sankcji-proti-rosji-kreml-zalishat-bez-dronv-ta-chipv>

<https://mind.ua/news/20264289-kazakhstan-zaboroniv-eksportuvati-v-rosiyu-106-tovariv>

Національний банк України (НБУ) призначив довірену особу на управління 88,89% акцій «Першого інвестиційного банку» (PINbank), які суд конфіскував у російського мільярдера і президента московського футбольного клубу «ЦСКА» Євгенія Гінера, але уряд досі не визначив, кому мають бути передані ці акції.

<https://finclub.net/ua/news/uriad-dosi-ne-vyznachyv-novoho-vlasnyka-dlia-pinbank.html>

Росія може отримати балістичні ракети з Ірану.

<https://cutt.ly/KwQ42UE8>

<https://apostrophe.ua/ua/article/world/2023-10-19/embargo-ushlo-v-nol-budet-li-iran-prodavat-rossii-ballisticheskie-rakety/54661>

США запроваджують додаткові санкції проти Ірану на тлі завершення ракетного ембарго ООН.

<https://www.holosameryky.com/a/sanktsii-proty-iranskoi-kompanii/7316390.html>

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-ssha-iran-sankciji-rakety-drony/32644112.html>

<https://suspilne.media/597273-ssa-zaprovadili-sankcii-proti-miznarodnoi-merezi-aka-spriala-vijskovim-programam-iranu/>

https://enovosty.com/uk/news-ukr/news_abroad-ukr/full/1810-ssha-zaprovadili-novi-sankcii-proti-kompanij-z-iranu-ta-rosii

Кремль хоче налаштувати мусульман проти України.

<https://glavcom.ua/columns/mbasarab/kreml-khoche-nalashtuvati-musulman-proti-ukrajini-963221.html>

Росія має ще більше ослабнути, що відповідає національним інтересам Китаю.

<https://www.obozrevatel.com/ukr/politics-news/rosiya-mae-sche-bilshe-oslabnuti-scho-vidpovidaє-natsionalnim-interesam-kitayu-yakij-prosto-ii-vikoristovue-u-svoih-tsilyah-intervyu-z-diplomatom-levchenkom.htm>

<https://telegraf.com.ua/ukr/mir/2023-10-19/5813847-kitayski-nadii-putina-chi-suditsya-im-zdiysnitisya-i-chi-domovlyatsya-bayden-i-si-tszinpin>

Розкішні вілли на Лазурному березі та навіть мисливський замок XVI століття Андрій Бокарєв та Іскандар Махмудов після початку війни переписали на дітей та інших родичів. Ймовірно, вони побоюються санкцій та заморожування активів. Однак поки що до санкційних списків Євросоюзу олігархи не потрапили.

<https://antikor.com.ua/articles/660567-rossijskie-oligarhi-pereformili-nedvihimostj-vo-frantsii-na-detej>

Низка європейських компаній в обхід санкцій ЄС відіграли критично важливу роль у розбудові Росією «Арктик СПГ 2» – нового масштабного проекту з видобутку та скраплення природного газу на крайній півночі Сибіру.

Це показали розслідування, опубліковані 19 жовтня німецьким виданням Der Spiegel/ZDF та французьким Le Monde, які ґрунтуються на аналітиці, здійсненій Anti-Corruption Data Collective, а також на матеріалах кампанії з припинення експансії російського експорту викопного палива, ініційованої Razom We Stand. Так, у поле зору розслідувачів потрапила заснована в Німеччині інжинірингова компанія Linde.

<https://www.zdf.de/nachrichten/politik/russland-lng-terminal-sanktion-100.html?fbclid=IwAR0O6EPMPyUrmfSL1Oze8WxInD-bDnOId147dh7tyexHJAofwFIMv9IW9b4>

<https://www.reuters.com/business/energy/technip-energies-shares-plummet-after-le-monde-report-supplies-russian-gas-2023-10-19/>

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/10/19/705650/>

Фінляндія заблокувала три угоди з нерухомістю за участю російських покупців. Рішення пояснили тим, що дозвіл на придбання майна може перешкодити обороні території країни.

https://lb.ua/world/2023/10/19/580240_finlyandiya_zablokuvala_tri_ugodi_z.html

<https://bukvy.org/finlyandiya-zablokuvala-try-ugody-z-neruhomistyju-za-uchastyu-rosijskyh-pokupcziv/>

Попри санкції до Німеччини може потрапляти російська нафта через дочірнє підприємство «Роснефти» Rosneft Deutschland. Її імпортують нібито з Казахстану, передає Süddeutsche Zeitung.

Журналісти встановили, що головне митне управління Німеччини на початку вересня надало вказівку митним органам Берліна та Франкфурта-на-Одері «без затримок» пропускати нафту для Rosneft Deutschland.

<https://gazeta.ua/articles/world-life/nimechchina-popri-sankciyi-otrimuye-rosijsku-naftu-zmi/1161508>

<https://pravdatutnews.com/emergency/2023/10/19/31303-frn-mozhe-importuvaty-sotni-tysyach-tonn-nafty-z-rosiyi-v-obhid>

<https://focus.ua/uk/economics/600128-nesmotrya-na-sankcii-germaniya-importirovala-iz-rf-sotni-tysyach-tonn-nefti-smi>

<https://narodna-pravda.ua/2023/10/19/popry-sanktsiyi-nimechchyna-importovala-z-rf-sotni-tysyach-tonn-nafty-zmi/>

18 жовтня 2023 р.

СБУ передала до суду справу експрезидента АТ «Мотор Січ» В'ячеслава Богуслаєва і заарештувала його активи на понад 12 млрд грн.

<https://forbes.ua/news/sbu-peredala-do-sudu-spravu-eksprezidenta-motor-sich-boguslaeva-areshtovano-aktiviv-na-12-mlrd-grn-18102023-16749>

<https://us.firenews.video/war-in-ukraine-news/motor-sich-important-details-about-the-case-of-the-ex-president-of-the-company-have-become-known-unian/>

<https://www.unn.com.ua/uk/news/2051361-spravu-eksprezidenta-motor-sichi-boguslayeva-nappravili-do-sudu-ta-areshtovala-aktivi-na-12-mlrd-grn-sbu>

<https://interfax.com.ua/news/general/941991.html>

<https://biz.liga.net/en/all/transport/novosti/delo-boguslaeva-peredano-v-sud>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3775482-sbu-peredala-do-sudu-spravu-boguslaeva-j-arestovala-jogo-aktivi-na-ponad-12-milardiv.html>

https://lb.ua/society/2023/10/18/580053_sbu_peredala_sudu_spravu.html

<https://www.slovoidilo.ua/2023/10/18/novyna/suspilstvo/spravu-bohuslayeva-peredaly-sudu-joho-aktyvy-zaareshtovano>

<https://uainfo.org/blognews/1697627797-sbu-areshtovala-aktivi-eksprezidenta-motor-sichi-boguslaeva.html>

<https://prm.ua/sbu-peredala-do-sudu-spravu-kolyshnoho-prezydenta-motor-sichi-bohuslaieva-yoho-aktyvy-areshtuvaly-na-ponad-12-miliardiv-hryven/>

<https://pravo.ua/sprava-motor-sichi-sbu-skeruvala-do-sudu-obvynuvalnyi-akt-shchodo-bohuslaieva-ta-areshtovala-yoho-aktyvy/>

<https://minfin.com.ua/ua/2023/10/18/114503372/>

<https://portal.lviv.ua/news/2023/10/18/spravu-eksprezidenta-motor-sichi-peredaly-do-sudu-ta-areshtuvaly-joho-aktyviv-na-12-miliardiv>

<https://forpost.media/novosti/sbu-peredala-do-sudu-spravu-eksprezidenta-motor-sichi-ta-areshtovala-yoho-aktyvy-na-ponad-12-mlrd-hrn.html>

<https://kp.ua/ua/incidents/a678190-spravu-eksprezidenta-motor-sichi-peredali-do-sudu-a-joho-aktivi-areshtuvali>

https://censor.net/ua/news/3450197/spravu_eksprezydenta_motor_sichi_boguslayeva_peredaly_do_sudu_sbu_areshtovala_yogo_aktyvy_na_ponad

<https://tvmtm.online/sbu-peredala-do-sudu-spravu-eksprezydenta-motor-sichi-ta-areshtovala-jogo-aktyvy-na-ponad-12-mlrd-grn/>

<https://pravdatutnews.com/emergency/2023/10/18/31255-sbu-peredala-do-sudu-spravu-eksprezydenta-motor-sichi-ta>

<https://www.rbc.ua/rus/news/spravu-eks-prezydenta-motor-sichi-boguslaeva-1697623475.html>

<http://ukrpohliad.org/news/sbu-peredala-do-sudu-spravu-eksprezydenta-motor-sichi-v-yacheslava-boguslayeva-ta-areshtovala-jogo-aktyvy-na-ponad-12-mlrd-grn.html>

<https://regionews.ua/ukr/news/ukraine/1697621394-sprava-motor-sichi-sbu-areshtovala-aktivi-eksprezydenta-boguslaeva-na-ponad-12-mlrd-grn>

<https://chas.news/news/spravu-boguslaeva-peredali-do-sudu-ta-areshtovali-vse-iogo-maino>

<https://kievvlast.com.ua/news/spravu-eksprezydenta-motor-sichi-peredano-do-sudu-jogo-aktivi-na-12-mlrd-grn-areshtovanosbu?noredirect=true>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/89733/>

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/spravu-ekshlavi-motor-sichi-bohuslajeva-peredali-do-sudu.html>

<https://delo.ua/criminal/arestovani-aktivi-eksprezydenta-motor-sichi-boguslajeva-na-ponad-12-mlrd-grn-iomu-zagrozuje-15-rokiv-tyurmi-425180/>

<https://www.stopcor.org/ukr/section-uaneews/news-sbu-areshtovala-aktivi-eksgolovi-motor-sichi-boguslaeva-ta-jogo-spilnikiv-na-12-mlrd-18-10-2023.html>

<https://actual.today/sbu-peredala-do-sudu-spravu-eksprezydenta-zaporizkogo-pidpriemstva-motor-sichi-ta-areshtovala-jogo-aktivi-na-ponad-12-mlrd-grn/>

<https://1news.com.ua/podii/sbu-peredala-do-sudu-spravu-eksprezydenta-motor-sichi-ta-areshtovala-jogo-aktyvy.html>

<https://news.finance.ua/ua/sbu-peredala-do-sudu-spravu-eksprezydenta-motor-sichi-y-areshtovala-yoho-aktyvy-na-ponad-12-mil-yardiv>

Прорив у питання передачі Україні заморожених активів РФ. ЄС та США готують правову базу аби передати Україні конфісковані гроші Росії.

<https://ua.korrespondent.net/articles/4632631-proryv-u-pytannia-peredachi-ukraini-zamorozhenykh-aktyviv-rf>

Міністр юстиції Денис Малюська повідомив, що зараз на розгляді судів кожного регіону країни перебуває 123 позови Мін'юсту щодо виведених активів забороненої в нашій країні Комуністичної партії.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3775534-vivedeni-aktivi-kpu-sudi-rozgladaut-123-pozovi-minustu.html>

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/10/18/705609/>

Суд змінив рішення: арештовують не всі активи «Київстар» і lifecell.

4 жовтня 2023 року суд за зверненням Офісу генпрокурора арештував корпоративні права цих компаній, зокрема, 100% статутного капіталу ТОВ «Лайфселл», що належать зареєстрованій у Нідерландах компанії Lifecell Ventures Cooperatief U.A. та 99,99% статутного капіталу ПрАТ «Київстар» у вигляді акцій, що належать зареєстрованій у Нідерландах компанії Veon Holdings B.V.

Згодом виявилось, що це була помилка, і потрібно було арештувати лише ті частки у цих компаніях, що контролюються російськими олігархами, пов'язаними із LetterOne: Михаїлом Фрідманом та його партнерами. Йдеться про 19,8% статутного капіталу lifecell та 47,85% статутного капіталу «Київстар». Решту рішення суд лишив без змін.

<https://ain.ua/2023/10/18/sud-zminyv-rishennya-areshtovuyut-ne-vsi-aktyvy-kyivstar-i-lifecell/>

https://zaxid.net/sud_chastkovo_skasuvav_aresht_aktsiy_kiyivstaru_y_lifecell_n1572854

<https://ubr.ua/uk/ukraine-and-world-uk/events-uk/usi-aktsiyi-kiyvstaru-i-lifecell-ne-areshtovuvatimut-sud-zminiv-svoje-rishennya>

Цього тижня країни G7 обговорять 4 варіанти санкцій проти російських діамантів, аби позбавити РФ важливого джерела доходу, яке допомагає фінансувати війну проти України.

Основні розбіжності між пропозиціями стосуються того, звідки діаманти потраплятимуть на ринки G7, як перевірятимуть їхнє походження з Росії, а також якими будуть пороги ваги діамантів і наслідки порушення правил. Індія й Бельгія пропонують, щоб «пунктом входу» були їхні алмазні біржі, французька група пропонує визначити кілька таких місць, а Всесвітня алмазна рада пропонує більш саморегульовану систему.

Позиція Нью-Делі й Брюсселя пов'язана з їхньою роллю в глобальній торгівлі діамантами. Але якщо Бельгія виступає за жорстку систему відстеження походження коштовностей, яка вже налагоджена на її біржі в Антверпені, Індія побоюється, що це покладе значний тягар на її малих і середніх виробників.

<https://www.holosameryky.com/a/oil-sanctions-analysts/7314370.html>

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/10/18/7424719/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3775718-g7-obgovorit-cotiri-varianti-zaboroni-na-rosijski-almazi-reuters.html>

<https://suspilne.media/597209-kraini-g7-obgovorat-cotiri-varianti-zaboroni-na-rosijski-almazi-reuters/>

https://ipress.ua/news/g7_obgovoryuyut_chotyry_varianty_sanktsiy_proty_diamantiv_z_rossii_349172.html

В Україні ухвалили закон, який передбачає створення реєстру підсанкційних осіб.

<https://www.epravda.com.ua/columns/2023/10/18/705612/>

Національне агентство з питань запобігання корупції внесло до переліку кандидатів на санкції шість російських компаній, які виготовляють обладнання для видобутку та обробки алмазів.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3775143-nazk-iniciue-sankcii-proti-rosijskih-virobnikiv-obladnanna-dla-vidobutku-almaziv.html>

<https://dzplatforma.com.ua/news/70442-nazk-vneslo-do-pereliku-kandidativ-na-sanktsii-shist-rosiyskikh-kompaniy>

<https://bukvy.org/nazk-vneslo-do-spysku-kandydativ-na-sankcziyi-6-rosijskyh-vyrobnykiv-almaznogo-obladnannya/>

Канада ввела санкції проти шести телеканалів Молдови, які просувають російську дезінформацію про війну в Україні.

<https://www.dw.com/uk/kanada-pokarala-sankciamy-prorosijski-telekanali-moldovi/a-67127105>

<https://detector.media/infospace/article/218212/2023-10-17-kanada-vvela-sanktsii-proty-shesty-telekanaliv-moldovy-yaki-prosuvayut-rosiysku-dezinformatsiyu-pro-viynu-v-ukraini/>

<https://sprotyv.info/politica/kanada-vdarila-sankeziyami-po-rosijskih-kolaborantah-u-moldovi/>

Вартість доставки російської нафти морем підскочила на 50% після санкцій США.

<https://www.reuters.com/markets/commodities/russian-oil-freight-rates-jump-us-boosts-scrutiny-price-cap-compliance-2023-10-17/>

<https://minfin.com.ua/ua/2023/10/18/114511322/>

https://mbiz.censor.net/news/3450232/vartist_dostavky_rosiyiskoyi_nafty_morem_pidskochyla_na_50_pislya_sanktsiyi_ssha_reuters

Антикитайські санкції: США закриють доступ Китаю до більшої частини своїх мікросхем.

<https://www.unian.ua/world/ssha-zakriyut-dostup-kitayu-do-mikroshem-nvidia-ta-inshih-svojih-peredovih-kompaniy-reuters-12428889.html>

У Європарламенті закликали до ембарго на алюміній з РФ.

<https://www.dw.com/uk/dopovidac-evroparlamentu-zaklikav-do-embargo-na-aluminij-z-rf/a-67127533>

РФ обходить санкції для виробництва високотехнологічної зброї.

<https://zn.ua/ukr/macroeconomics/jak-rf-obkhodit-sanktsiji-dlja-virobnitstva-visokotekhnolohichnoji-zbroji.html>

Для Ірану відкрився експорт ракетного озброєння – сплив термін резолюції ООН. Євросоюз, однак, продовжив обмеження.

<https://babel.ua/news/99685-z-iranu-znyali-embargo-oon-na-torgivlyu-balistichnim-ozbroyennjam>

Суд у Фіджі призупинив арешт яхти, яка може належати російському олігарху Керімову.

<https://www.holosameryky.com/a/sud-u-fiji-zupynyv-aresht-yahty-kerimova/6563782.html>

17 жовтня 2023 р.

Європейський парламент підтримав ініціативу Європейської комісії про створення спеціального Фонду допомоги Україні на суму до €50 мільярдів. Європарламент підтримав ініціативу, яка передбачає створення Ukraine Facility.

У Ukraine Facility закладають гроші на 2024-2027 роки у вигляді грантів та позик на підтримку відновлення, відбудови та модернізації України. Проєкт містить два важливих пункти: посилення підзвітності та задіяння російських заморожених активів. Ці вимоги активно підтримали інші депутати під час дебатів, що передували голосуванню, 16 жовтня.

Європарламент вимагає, щоб Фонд допомоги Україні ґрунтувався на послідовному плані реконструкції (його також називають «план України»). Він має бути підготовлений українським урядом після консультацій із представниками громадянського суспільства і чітко відповідати критеріям для вступу до ЄС. Потім план має затвердити Верховна Рада і передати на схвалення Євросоюзу. За словами єврокомісара з бюджету Йоганнеса Гана, Брюссель уже надає Києву сприяння в підготовці цього плану.

У план України мають внести список реформ і залучення інвестицій, а також якісні та кількісні показники, що демонструють реалізацію цих планів. У документі, за який проголосував Європарламент, міститься наполеглива рекомендація використати для відновлення України заморожені російські активи, причому, інтегрувавши їх у Фонд допомоги у вигляді грантів. Тобто будь-які активи разом із доходами від них, конфісковані через вторгнення в Україну, та доходи, отримані від управління активами РФ, замороженими відповідно до санкцій ЄС, можуть бути використані як гранти Україні, вважають депутати Європарламенту.

<https://www.europarl.europa.eu/news/pt/press-room/20231013IPR07125/uma-solucao-a-longo-prazo-para-as-necessidades-de-financiamento-da-ucrania>

<https://www.europeansanctions.com/2023/10/belgium-to-send-tax-collected-on-frozen-russian-assets-to-ukraine/>

<https://ukrainetoday.org/2023/10/17/european-parliament-adopts-creation-of-e50b-ukraine-facility/>

<https://www.reuters.com/markets/deals/russian-retailer-lenta-buys-monetka-chain-cash-debt-takeover-2023-10-17/>

<https://www.dw.com/uk/evroparlament-pidtrimav-50-milardiv-evro-dopomogi-kievu-ale-iz-zasterezennami/a-67118017>

<https://minfin.com.ua/ua/2023/10/17/114451407/>

<https://babel.ua/news/99644-yevroparlament-pidtrimav-nadannya-ukrajini-50-milyardiv-do-chogo-zobov-yazuye-cya-dopomoga>
https://lb.ua/news/2023/10/17/579933_ievroparlament_pidtrimav_vidilennya.html
<https://ua.krymr.com/a/news-ievroparlament-fond-50-miliardiv-ievro-ukraina/32641485.html>
https://24tv.ua/finansova-dopomoga-vid-yes-yevroparlament-progosuvav-za-vidilennya_n2413592
<https://armyinform.com.ua/2023/10/17/yevroparlament-pidtrymav-stvorenniya-fondu-dopomogy-ukrayini-u-rozmiri-50-mlrd-yevro/>
<https://glavcom.ua/economics/finances/jevroparlament-pohodiv-stvorennja-ukrajinskoho-fondu-962882.html>
<https://cutt.ly/5wQOnSpi>
<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3775057-evroparlament-pidtrimav-stvorennja-ukrajinskogo-fondu-u-rozmiri-50-milardiv.html>
<https://www.unian.ua/economics/finance/yevroparlament-pidtrimav-nadannya-ukrajini-50-milyardiv-yevro-12427884.html>
<https://www.kashtan.news/yevroparlament-pidtrymav-stvorennia-ukrajinskoho-fondu-na-50-miliardiv-ievro/>
<https://www.pravda.com.ua/news/2023/10/17/7424503/>
<https://www.lrt.lt/ua/novini/1263/2102209/evroparlament-pidtrimav-50-mil-iardiv-ievro-dopomogi-kiievu-ale-ie-umovi>
<https://mig.com.ua/ievroparlament-pidtrymav-stvorennia-ukrajinskoho-fondu-u-rozmiri-e50-miliardiv/>
<https://ukrayina.pl/ukrayina/7,183470,30312425,50-1084-1083-1088-1076-1108-1074-1088-1086.html>
<https://bin.ua/top/301510-yevroparlament-pidtrimav-50-milyardiv-yevro.html>
<https://hvylya.net/uk/news/281173-evroparlament-priblizil-vydelenie-50-milliardov-evro-ukraine-usloviya>
<https://zn.ua/ukr/WORLD/jevroparlament-zrobiv-krok-do-vidilennja-50-mlrd-jevro-dopomohi-ukrajini.html>

Завдяки санкціям ЄС бюджетний дефіцит Росії цього року сягнув €15,9 мільярда – Єврокомісія.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3774939-zavdaki-sankciam-es-budzetnij-deficit-rosii-cogoric-sagnuv-159-milarda-evrokomisia.html>

АРМА розшукало активи осіб, які організували імпорт російського пального в Україну в обхід санкцій.

На виконання запиту Офісу Генерального прокурора, АРМА виявило та розшукало активи осіб (зокрема, рахунки, відкриті у банківських установах в Україні та за її межами) фігурантів кримінального провадження, які причетні до вчинення протиправних дій проти основ національної безпеки та територіальної цілісності України.

Встановлено, що громадянка України, будучи засновником та директором компанії, організувала схему постачання паливно-мастильних матеріалів російського походження на територію України в обхід санкцій та у співпраці з державою-агресором.

Здійснюючи посередництво у торгівлі нафтопродуктами та співпрацюючи з іноземними суб'єктами господарювання, причетні особи підмінювали документацію про країну походження відповідної продукції. Зокрема, маркування на товарах із зазначенням справжньої країни походження «рф» було змінено на країну походження «ЄС». Продукція завозилась на територію України для реалізації та отримання прибутку.

Також, як повідомив заступник Голови АРМА Павло Великоречанін, Агентство у взаємодії з міжнародними партнерами виявило активи фігурантів кримінального провадження й пов'язаних з ними осіб в Україні та країнах ЄС: 1 об'єкт житлової нерухомості, 4 автомобілі, грошові активи (652 614 євро та 18 908 доларів США).

<https://arma.gov.ua/news/typical/arma-rozshukalo-aktivi-osib-yaki-organizuvali-import-rosiyskogo-palnogo-v-ukrainu-v-obhid-sanktsiy>

<https://news.finance.ua/ua/arma-rozshukalo-aktyvy-osib-yaki-orhanizували-import-rosiys-koho-pal-noho-v-ukrainu-v-obhid-sankciy>

Проект Trap Aggressor аналітичного центру StateWatch у партнерстві з платформою YouControl дослідили ринкову потужність компаній російських олігархів в Україні. Виявилося, що 31 бізнес з російським корінням втратив позиції на ринку України у 2022 році. Але 16 компаній – навпаки, покращили результати.

Попри повномасштабне вторгнення Росії, в Україні й досі працює багато компаній з російськими частками. У 2022-му, за даними YouControl, понад 20 000 активних українських підприємств мали хоча б одного громадянина або резидента Росії чи Білорусі серед власників, засновників або кінцевих бенефіціарів.

Як мінімум 113 українських компаній мають зв'язок з російськими олігархами. Частина з них, як от Миколаївський глиноземний завод чи ТРЦ Ocean Plaza, у 2023 році конфіскували на користь держави під час санкційного процесу, вони мають бути приватизовані. Інші, як от найбільший виробник мінеральних вод в Україні IDS Ukraine (ТМ «Моршинська») чи завод з виготовлення бетонних виробів «Аерок», тимчасово арештовані й передані до Агентства з розшуку та менеджменту активів (АРМА). Агентство має знайти приватних управителів цими бізнесами, допоки органи правопорядку розслідують злочини, які могли бути скоєні в цих компаніях.

Такі дії мають негативний ефект на діяльність підприємств, адже обшуки представників органів правопорядку в арештованих компаніях можуть тривати місяцями, рахунки заблоковані, а в цей час активи бізнесів можуть бути розкраденими невідомими особами.

Проект Trap Aggressor проаналізував показники, щоб побачити відносно загальну картину ринкової спроможності українського бізнесу з

російськими частками. Для цього аналітики взяли перелік компаній російських олігархів з реєстру Trap Aggressor та порівняли значення індексів MarketScore компаній у 2022-му та 2021 роках.

Найбільше ринкову спроможність втратив бізнес російського олігарха Михайла Шелкова «Інвестагро», який займається вирощуванням зернових культур і володіє землею на території Вовчанського родовища титан-цирконієвих руд. У 2021 році виручка компанії склала 41 млн грн, у 2022-му ж впала до 18,9 млн грн. У січні 2023 року «Інвестагро» була конфіскована у дохід держави та передана Фонду державного майна України, якому на початку серпня не вдалося продати її у приватну власність.

Видавництво «Махаон-Україна» російського бізнесмена Олександра Мамута також втратило ринкову потужність. Компанія потрапила під українські санкції у жовтні 2022-го. До цього вона видавала та продавала книжки, причому досить успішно. У 2021 році компанія посідала 13-те місце на українському ринку у книговидавничій галузі, тоді як у 2022-му опустилася на 35-те місце.

Компанія з групи Михайла Фрідмана «Універсальна лізингова компанія «Альфа» також втратила позиції на ринку. Компанія займається управлінням нерухомим майном. У 2021 році вона посідала 542-ге місце у цій галузі. За 2022-й компанію обігнали майже 1000 конкурентів – «Альфа» опустилася на 1478-ме місце у галузі «Управління нерухомим майном».

«Альфа-Банк», який націоналізований вже у 2023 році, та «Моршинська» з групи Фрідмана, компанії з виробництва та продажу пластмасових виробів «Атлантик-пак Україна» та «Пентопак» грецько-російського олігарха Івана Саввіді, підприємства Олега Дерипаски й решта також погіршили свої ринкові позиції.

Проте не всі російські бізнеси почуваються погано в Україні. 16 компаній зі слідом російських олігархів у 2022-му навпаки збільшили свою ринкову потужність порівняно з 2021 роком.

Очолюють цей список дві компанії російської групи Олександра Бабакова, Євгена Гинера та Михайла Воеводіна з енергетичного сектору – «Рівнеобленерго» та «Чернівціобленерго». У 2022-му ці компанії потрапили під арешти, а зараз тривають позови проти них від Міністерства юстиції з метою конфіскації активів у дохід держави. Однак виручка 2022 року у «Рівнеобленерго» склала 1,93 млрд грн, а у 2021-му була 1,9 млрд грн. Виручка «Чернівціобленерго» у 2022 році склала 1,45 млрд грн, а у 2021-му – 1,34 млрд грн.

На третьому місці опинилася «Фосагро-Україна» – компанія-постачальниця мінеральних добрив. У 2022 році українські органи правопорядку арештували її рахунки за співпрацю з росіянами. Ще у 2018-му в українських реєстрах бенефіціаром компанії світилася московська «Фосагро» російського бізнесмена Андрія Гур'єва, а видання «Цензор.нет» писало про те, що «Фосагро-Україна» керує росіянин Дмитро Чверткін, який зараз і є її керівником.

При цьому офшорні засновники української компанії Maderri Holdings Limited, Serifos Holdings Limited тривалий час були та, ймовірно, залишаються акціонерами російського «Фосагро». Її акціонером також є науковий керівник президента Росії Володимира Путіна – Володимир Литвиненко. Виручка української компанії у 2022 році склала 51 млн грн.

Логістична компанія Михайла Гуцерієва «Титан-2006», «Миргородський завод мінеральних вод» із частками групи Фрідмана, декілька інших обленерго групи Бабакова також покращили позиції у своїх галузях.

<https://forbes.ua/money/korinnyam-z-rosii-v-ukraini-y-dosi-pratsyue-biznes-z-rosiyskimi-oligarkhami-v-investorakh-16-navit-duzhe-uspishno-shcho-tse-za-kompanii-doslidzhennya-16102023-16699>

Протягом поточного тижня (16 – 20 жовтня 2023 року) запланований продаж активів 9 банків, що ліквідуються Фондом гарантування вкладів.

Початкова ціна реалізації усіх лотів становить 1 536,7 млн грн. Із них на суму 1 207,5 млн грн виставлено на продаж права вимоги за кредитами, і на суму 331,9 млн грн – об'єкти нерухомого майна, земельні ділянки та інші основні засоби. Крім того, дебіторська заборгованість перед банками виставлена на продаж за 0,2 млн грн.

Так, упродовж тижня заплановано продаж активів таких банків:

АТ «МЕГАБАНК» – на загальну суму 850,9 млн грн, із них 574,7 млн грн – стартова ціна виставлених на продаж прав вимоги за кредитами, та 275,9 млн грн – нерухомого майна, земельних ділянок, авто та інших основних засобів. Крім того, дебіторська заборгованість перед банком виставлена на продаж за 0,2 млн грн.

АТ «Банк Форвард»: із початковою ціною у 530,8 млн грн на продаж виставлено права вимоги за кредитами.

ПАТ «ПРОМІНВЕСТБАНК» – на загальну суму 102,3 млн грн, із них 86,0 млн грн – початкова ціна продажу прав вимоги за кредитами, 16,3 млн грн – об'єктів нерухомого майна, земельних ділянок, авто та інших основних засобів.

ПАТ «АКБ «Капітал» – на загальну суму 36,4 млн грн, із них із початковою ціною 30,1 млн грн на продаж виставлено об'єкти нерухомого майна, земельні ділянки, авто та інші основні засоби, та за 6,3 млн грн – права вимоги за кредитами.

АТ «Айбокс Банк» – із початковою ціною 9,7 млн грн на продаж виставлено права вимоги за кредитами.

АТ КБ «Земельний капітал» – із початковою ціною 5,0 млн грн на продаж виставлено об'єкти нерухомого майна, земельні ділянки, авто та інші основні засоби.

АТ «Дельта Банк»: 2,8 млн грн – початкова ціна продажу нерухомого майна, земельних ділянок, авто та інших основних засобів.

АТ «МР БАНК» – із початковою ціною 1,5 млн грн на продаж виставлено об'єкти нерухомого майна, земельні ділянки, авто та інші основні засоби.

АТ «БАНК СІЧ» – зі стартовою ціною 0,1 млн грн на продаж виставлено нерухоме майно, земельні ділянки, авто та інші основні засоби банку.

<https://finclub.net/ua/news/fhvfo-prodast-aktyvy-bankivbankrutiv-na-1-5-mlrd-hrn-tsoho-roku.html>

Американська компанія програмного забезпечення Asana для роботи команд, переважно у сфері ІТ, продовжує обслуговувати команди з Росії.

<https://biz.censor.net/n3449931>

<https://dev.ua/news/asana-dosi-pratsiuie-v-rosii-1697552186>

Росіянин звернувся до американського суду через арешт активів у Європі. Денис Хохлов, який проживає в Росії і не має громадянства США, подав позов до бельгійського депозитарію Euroclear до федерального окружного суду Південного округу Нью-Йорка. Це перший публічний випадок, коли російська фізособа намагається судитися з бельгійським депозитарієм за межами Росії.

У лютому 2022 р., за три місяці до введення ЄС санкцій проти НРД, Euroclear призупинив розрахункові операції з російським центральним депозитарієм. Через це цінні папери і гроші інвесторів були заморожені.

Тактика, обрана позивачем, навряд чи призведе до успіху, оскільки, як свідчить практика у санкційних справах: у справах неамериканських осіб (non-US persons) апеляція до порушення норм Конституції США (зокрема, 5 і 14 поправки до Конституції) – практично не працює, але працює у справах, де є US persons.

Справа Хохлова цікава з кількох причин. По-перше, ми бачимо тут прояви forum shopping і спробу прозондувати ґрунт для подальших звернень до судів у США у санкційних справах без прив'язки до території. По-друге, рішення в російських судах за ст. 248.1 і 248.2 АПК РФ можуть не задовольняти вимогам як виконуваності поза територією, так і доступності. Зазначимо, за перше півріччя бельгійський банк Euroclear отримав 1,74 млрд євро прибутку від заморожених російських активів.

«Вторгнення Росії в Україну призвело до застосування міжнародних санкцій на всьому ринку, що суттєво вплинуло на Euroclear. Оскільки зберігається значна невизначеність, Правління вважає за необхідне відокремити розрахунковий прибуток, пов'язаний із санкціями, від базових фінансових результатів під час оцінки діяльності та ресурсів компанії», – зазначили в банку.

Одним із наслідків санкцій стало те, що заблоковані виплати купонів і погашення заборгованості підсанкційним особам призвели до накопичення готівки на балансі Euroclear Bank. До кінця червня балансовий звіт банку збільшився на 47 мільярдів євро порівняно з минулим роком і становив 150

мільярдів євро. Відсотки, нараховані на залишки готівкових активів, що перебувають під санкціями росії, склали 1,74 млрд євро.

Рада банку очікує, що темпи зростання відсоткового доходу сповільняться в другій половині 2023 року, оскільки заблоковані платежі та погашення накопичуються менш швидко, а консенсус-прогнози економістів припускають стабільніше середовище відсоткових ставок.

<https://ua.news/ua/world/rossiyanin-vpervye-obratilsya-v-amerikanskij-sud-iz-za-aresta-aktivov-v-evrope>

Прокуратура Нідерландів вимагає для росіянина Дмитрія К. тюремного ув'язнення терміном на три роки і штрафу в 350 тисяч євро – його підозрюють в обході санкцій ЄС проти Росії.

Минулого року обвинувачений систематично відправляв мікрочипи і безпілотники в Росію з села в нідерландській провінції Гелдерланд через Мальдіви і Казахстан. Постачання могли бути використані російською армією у війні проти України.

Повідомляється, що К. підробив документи, щоб приховати торгівлю. Прокуратура вважає, що чоловік «свідомо і брутально ігнорував» торговельні обмеження і таким чином увічнив російське військове насильство проти України.

«У цій справі йдеться про набагато більше, ніж просто про намагання власника малого бізнесу підзаробити. Товар постачався для оборонної промисловості», – заявили в прокуратурі.

Самого підозрюваного у залі суду не було: після того, як йому призупинили дію запобіжного заходу, він разом з родиною виїхав до Росії. Прокуратура врахувала той факт, що він втік, при визначенні суворості обвинувачення.

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/10/17/7171587/>

Сполучені Штати Америки виділять майже \$700 млн на модернізацію українських портів, залізниць і пунктів пропуску, повідомив віце-прем'єр-міністр з питань реконструкції – міністр розвитку громад і територій та інфраструктури України Олександр Кубраков після зустрічі зі спецпредставником США Пенні Прітцкер.

«Ми повинні модернізувати українські пункти пропуску, порти та залізницю. Це покращить логістику та збільшить експортні можливості. На це США планують виділити майже 700 мільйонів доларів», – написав він у Facebook.

Під час зустрічі з американськими офіційними особами, за словами Кубракова, також обговорювалася необхідність інвестицій у відновлення енергомережі та комунальної інфраструктури, які постраждали внаслідок російських обстрілів.

Крім того, актуальними залишаються питання розмінування та розвитку аграрного сектору. «Всі ці сфери мають бути готові до приватної ініціативи та капіталу», – підкреслив міністр. Він також зазначив, що вже

створено загальну робочу групу для розробки моделі співпраці для переходу до реалізації конкретних проєктів. «Я готовий обговорювати кожен цент американської допомоги та інвестицій. Я впевнений, що прозорість процесів мотивуватиме приватний сектор долучатися до масштабних процесів відновлення», – підсумував Кубраков.

<https://en.interfax.com.ua/news/economic/941743.html>

16 жовтня 2023 р.

Штати хочуть, аби європейські країни робили більше для конфіскації відсотків, нарахованих на заморожені російські кошти. Як повідомляє Укрінформ, про це пише Axios.

«Цього тижня у Люксембурзі міністр фінансів США Джанет Єлен має намір заохотити європейських посадовців вжити конкретні кроки для конфіскації нарахованих відсотків на 200 млрд дол, які Росія тримає у європейських банках», – йдеться у матеріалі.

Адміністрація Байдена шукає й інші нетрадиційні методи фінансової підтримки України на тлі проблем із затвердження нових програм Конгресом. Паралельно із цим Білий дім готується надіслати запит на додаткове фінансування до Конгресу, аби нові кошти отримали програми прикордонної безпеки у США, а також Україна, Ізраїль та Тайвань.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3774402-ssa-zaklicut-souznikiv-peredati-ukraini-vidsotki-narahovani-na-rosijski-kosti-zmi.html>

https://biz.censor.net/news/3449692/ssha_vymagatymut_vid_yevropy_konkr-etnyh_krokov_dlya_konfiskatsiyi_vidsotkiv_narahovanyh_za_zamorojeni

<https://www.armyfm.com.ua/ua/zamorozhenno-280-mlrd-dolariv-rosijskih-aktiviv/>

Канада може створити прецедент з конфіскацією суверенних російських активів. Про це повідомила народна депутатка України, лідерка партії «Голос» Кіра Рудик.

«Наші союзники шукають різні способи, яким чином позасудово отримати доступ до заморожених російських активів. Першою країною, яка зробила крок у цьому напрямку, була Канада. Вони вперше сказали, що гроші, які є замороженими, можуть бути через суд передані Україні. Це був гарний крок, бо до цього моменту ніхто не вірив взагалі, що це можливо.

Зараз до канадського парламенту вносять законопроект про позасудову конфіскацію російських суверенних активів. Якщо цей документ ухвалять, це буде ще один прецедент, який так необхідний для того, щоб інші країни могли рухатися вперед. Бо інші країни ще не знайшли способу, не домовилися, яким чином ці активи конфіскувати і передати нам», – розповіла народна депутатка. За словами Кіри Рудик, зараз триває робота з різними політиками заходу для пришвидшення конфіскації російських активів на користь України.

«Процес роботи з різними політиками щодо конфіскації російських активів продовжується. І ми бачимо результати, хоч і не такі, як нам хотілось, але прогрес є. Основною задачею до кінця року буде максимально працювати з канадським парламентом, щоб вони створили цей прецедент і успіхом буде, коли перший конфіскований долар російських коштів надійде в Україну», – наголосила лідерка «Голосу».

https://www.rada.gov.ua/news/news_fr/242392.html

<http://www.golos.com.ua/news/187308>

<https://directspeech.news/news/kanada-moze-stvoriti-precedent-z-konfiskacijeyu-suverennix-rosiiskix-aktiviv-kira-rudik>

Російський «Росатом» і Буркіна-Фасо домовились про будівництво АЕС.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/10/16/705506/>

Естонія передасть Україні заморожені російські активи. Естонський уряд схвалив і направить до парламенту поправку до Закону про міжнародні санкції, яка, серед іншого, передбачає внутрішні правила використання активів, заморожених в Естонії особами, які підпадають під санкції, для відшкодувати збитки, завдані Україні війною. Відповідно до законопроекту, правовий простір Естонії буде організовано ширше, щоб компетенція та повноваження установ у впровадженні та нагляді за санкціями були чіткішими й ефективнішими. Про це розповідає Vabariigi Valitsus.

<https://www.valitsus.ee/uudised/valitsus-saadab-riigikogule-venekulmutatud-varade-kasutuselevotu-regulatsiooni>

<https://greenpost.ua/news/estoniya-peredast-ukrayini-zamorozheni-rosijski-aktyvy-i57605>

Україна має право на антикремлівську люстрацію – висновок Венеційської комісії

<https://interfax.com.ua/news/blog/941539.html>

Американська ініціатива RDI представила звіт щодо наслідків російської агресії в Україні та шляхів використання заморожених російських активів на відновлення. Хоча залишається ще багато нюансів, однак у звіті намагались відповісти на головні питання.

«Я думаю, що є важливі практичні питання, на які потрібно відповісти з точки зору того, коли ми передаємо активи, як саме ми це робимо. І наш звіт встановлює кілька важливих факторів. Я вважаю, що одним з них є те, що він має бути міжнародним за своєю природою», – розповідає Реймонд Толентіно.

Той факт, що це є міжнародна ініціатива, є досить важливим з кількох причин. «По-перше, це надає легітимності нашим зусиллям. По-друге, це збільшує кількість активів, які можуть бути переведені в Україну, якщо всі країни працюють разом. По-третє, я думаю, що це своєрідний пріоритет того,

що ми повинні надати Україні, тобто допомога окремим особам і людям, а також створення механізму, який гарантуватиме, що не буде жодної корупції чи подібних механізмів. Тому що я вважаю, що пріоритетом тут має бути відновлення країни та допомога людям на місцях», – повідомляє автор звіту.

<https://novyny.live/eksklyuziv/iak-zapobigti-koruptsiyi-pri-peredachi-ukrayini-rosiiskikh-zamorozhenikh-aktiviv-na-vidbudovu-125089.html>

Велика японська корпорація і виробник електроніки Fujitsu ліквідує російську юрособу наступного року.

<https://www.rbc.ua/rus/news/velikiy-ponskiy-virobnik-elektroniki-fujitsu-1697459773.html>

Президент Володимир Зеленський провів зустріч зі спеціальною представницею США з питань економічного відновлення України Пенні Пріцкер. Обговорили використання російських заморожених активів і забезпечення макрофінансової стабільності України у 2024 році.

https://censor.net/en/news/3449808/zelensky_meets_with_us_special_representative_for_ukraines_economic_recovery_pritzker_photos

<https://www.president.gov.ua/en/news/prezident-zustrivsvya-zi-specpredstavnikom-ssha-z-pitan-ekono-86385>

<https://www.pravda.com.ua/eng/news/2023/10/16/7424376/>

https://lb.ua/news/2023/10/16/579779_zelenskiy_zustrivsvya_zi.html

<https://nv.ua/ukr/world/geopolitics/zelenskiy-zustrivsvya-zi-specpredstavnikom-ssha-pricker-50361090.html>

<https://www.rbc.ua/rus/news/vikoristannya-aktiviv-rf-ta-findopomoga-zelenskiy-1697467543.html>

<https://informator.ua/uk/peredacha-zamorozhenih-rosiyskih-aktiviv-ta-dopomoga-vid-ssha-pro-shcho-govorili-zelenskiy-ta-revizorka-z-ssha-pricker>

<https://kp.ua/ua/politics/a678085-zelenskij-obhovoriv-zi-spetspredstavnikom-ssha-vikoristannya-zamorozhenikh-aktiviv-rf>

Два підходи до відшкодування збитків Україні: яке майбутнє у заморожених російських активів.

У першу чергу слід наголосити, що питання повної конфіскації і передачі Україні \$300 млрд заморожених російських активів поки не обговорюється. Виступаючи в техаському Остіні, Блінкен вжив слово «використати» (use), а не «конфіскувати» (seize чи confiscate), ця ж можливість обговорювалася в Марракеші і про це ж йдеться в законопроекті естонського уряду. Це означає, що стратегічна позиція наших союзників з цього питання залишається незмінною – активи РФ будуть заморожені, до повної виплати нею компенсації Україні. Ця позиція була вкотре за останній рік підтверджена у заяві за підсумками зустрічі «Групи семи» у Марракеші, про це ж заявив і міністр закордонних справ Естонії Маргус Тсахкна.

Однак навіть альтернативні сценарії використання цих активів, у будь-якому разі, можуть стати квантовим стрибком для відшкодування Україні. І з озвучених пропозицій вимальовуються два можливих сценарії.

Перший – це коли усі 1,74 млрд євро, про які говорив прем'єр Бельгії і які зберігаються в Euroclear як отриманий прибуток від російських активів за 2022-2023 роки, будуть використані для України. Проте вже раніше лунали версії, що навіть конфіскація цього прибутку може бути визнана протиправною. Тому, згідно з повідомленнями Financial Times, в Марракеші обговорювався інший, юридично безпечніший сценарій – оподаткування цього прибутку як «супердоходів».

Цей прибуток є неочікуваним або ж надмірним (windfall), оскільки його розмір пов'язаний зі зміною відсоткових ставок Європейського центрального банку, внаслідок чого прибутковість розміщених депозитів зростає до 4% річних. І тому пропонується впровадження спеціального «податку на надприбуток» (windfall tax) на його суму. Але в подальшому щорічні надходження можуть коливатися залежно від розміру ставки ЄЦБ.

Зрештою, ключовими є позиція та рішення Європейського Союзу, а їх ще тільки слід очікувати. Лідери Естонії, яка контролює лише близько \$40 млн заморожених активів РФ, визнають, що їхній законопроект має на меті підштовхнути Брюссель до прийняття загальноєвропейських рішень: «Нам потрібно показати приклад і заохотити інші європейські країни запровадити подібні правила... Ми хочемо, щоб Європейський Союз якнайшвидше завершив процес мобілізації заморожених російських активів і розробки практичних рішень», – заявила прем'єрка Кая Каллас.

Однак наразі той же Euroclear утримується від коментарів, а представники ЄЦБ ще у червні попереджали Європейську комісію про негативний вплив, який це може мати на євро і макроекономічну ситуацію в ЄС. Проте політичні обставини все більше підштовхують до прийняття відповідних рішень.

За день до заяви Ентоні Блінкена в Конгресі США відбулося результативне голосування за відставку спікера Кевіна Маккарті. Саме скорочення чи скасування фінансування Україні стали чи не головним публічним меседжем трампістської частини фракції республіканців, яка виступила проти Маккарті.

А початок війни в Ізраїлі, який США історично підтримують в таких ситуаціях, робить ситуацію з підтримкою України для Білого дому ще складнішою, особливо напередодні найдраматичніших президентських виборів в Штатах за останні майже сто років.

Для України заяви Блінкена і Єллен – двох чільних представників адміністрації Байдена – є не лише позитивним, а й тривожним сигналом, що вже в середньостроковій перспективі слід шукати альтернативні шляхи фінансової підтримки України. І заморожені резерви ЦБ РФ починають розглядатися як таке джерело саме у зв'язку з цим.

Той самий Де Кроо говорив про «фінансування постачань військової техніки, гуманітарної допомоги та відбудови найбільш постраждалих регіонів».

Такий широкий спектр свідчить, що наші союзники у найближчий період можуть допускати фінансування поточних потреб України за рахунок активів РФ, що в довгостроковій перспективі зменшить ресурс для відшкодування та відновлення України.

<https://www.eurointegration.com.ua/articles/2023/10/16/7171471/>

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/10/17/7171538/>

Болгарія запровадила податок на російський газ, який транзитом проходить через її територію до країн ЄС.

<https://uaprom.info/news/190409-bolgariya-zaprovadila-podatok-gazovij-tranzit-z-rosiyi.html>

Катар займається посередництвом у поверненні вивезених Росією українських дітей.

<https://www.ft.com/content/4739c7d1-d43d-4ec5-909d-9559ded0c662>

15 жовтня 2023 р.

До питання ослаблення фінансових можливостей Росії слід підходити з різних сторін і додавати нові інструменти, зокрема, можливість використовувати доходи від заморожених активів для відбудови України.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3774284-dla-oslablenna-finsovih-mozlivostej-rosii-treba-diati-z-usih-storin-golova-nbu.html>

США та Британія обговорили нові способи позбавити РФ джерел фінансування війни

Як йдеться у заяві відомства, вони обговорили спільні дії, спрямовані на те, щоб позбавити Росію доходів для фінансування її жорстокої війни проти України.

«Сторони також підкреслили важливість колективної підтримки потреб України в економічній допомозі», – говориться в повідомленні.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/10/15/705488/>

Україні буде важче отримувати гроші від партнерів.

Загалом від початку повномасштабного вторгнення Мінфін України залучив до держбюджету \$64,9 млрд зовнішнього фінансування

Україні доводиться вдвічі більше зусиль докладати, щоб переконати західних партнерів у тому, що нам потрібна фінансова підтримка, ніж це було рік тому. Про це сказав міністр фінансів Сергій Марченко в інтерв'ю Reuters.

«Я бачу багато втоми, я бачу багато слабкості серед наших партнерів. Вони хотіли б забути про війну, але війна все ще триває, у повному масштабі», – сказав міністр.

Марченко назвав й інші фактори окрім втоми, зокрема це викликано «геополітичними змінами та внутрішнім політичним контекстом у різних країнах». Як приклад він згадав вибори президента США та вибори Європарламенту у 2024 році. США та Євросоюз – основні фінансові донори України, тому Марченко розраховує на продовження підтримки з їхнього боку.

<https://glavcom.ua/economics/finances/ukrajini-bude-vazhche-otrimuvati-hroshi-vid-partneriv-minfin-pojasniv-chomu-962474.html>